

2 Naziborgen

Ejeren af huset testamenterede huset til danske nazister. Naboerne i villa-kvarteret ville ikke finde sig i at være naboer til nazister.

- a Hvad havde nazisterne gjort, siden demonstranterne ville have dem til at flytte?

Nazisterne hænger bannere ud, og viser deres nazisympatier.

Nazisterne har en gangbro bag plankeværket, hvor de holder øje med forbipasserende.

På et tidspunkt er der en nazist, der slår ud med en økse efter en forbipasserende. Gøende hund bag plankeværket.

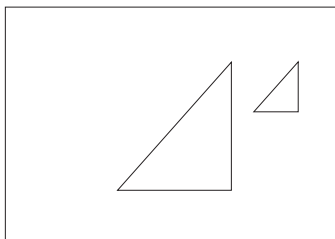
- b Demonstranterne protesterede blandt andet ved at synge. Find sanghæftet og skriv titlerne på tre af sangene, som du kender.

Sanghæftets indhold: Vi giver aldrig op ; Der er et yndigt land ; Det haver så nyligen regnet ; We shall overcome ; Røvervisen ; En vinter lang og mørk ; En enkel sang om frihed ; Kringsatt av fiender ; Håb for alle gode kræfter ; Hvad end der sker ... ; Når jeg ser et rødt flag ; En lærke letted ... ; Skipper Klements morgensang ; Jonni-sangen ; Om lidt bliver her stille (Frit efter Kim Larsens) ; Sang om vores sammenhold ; Livet er en morgengave ; Vi vil bygge en verden ; Nu er jord og himmel stille ; We shall not be moved ; Snart dages det brødre ; Livstræet ; I skovens dybe, stille ro ; Dengang krigen endte ; Du är det finaste jag vet ; Ti små nazister ; Bogstavsangen ; Jyden han æ stærk å sej ; Danmarkssangen

3 Frit Vendsyssel

Nordjyderne syntes ikke, at staten gjorde nok for Nordjylland, og at alt for meget bare skete ovre i København. De ville have bedre jobs, bedre muligheder for at få en uddannelse og bedre trafikforbindelser.

- a Hvad symboliserer disse to flag fra Frit Vendsyssel?

Vendsyssel og Læsø

Blå: havet
Gul: sol og strand
Grøn: det frodige land

- b Giv eksempler på andre folk, områder eller lande, der gerne vil være selvstændige:

Selvstændighedsbevægelser f.eks:

Skotterne - IRA - Catalonien i Spanien - Baskerlandet i Spanien - Korsika i Frankrig - Kurdistan - Palæstina

4 Et nordjysk universitet

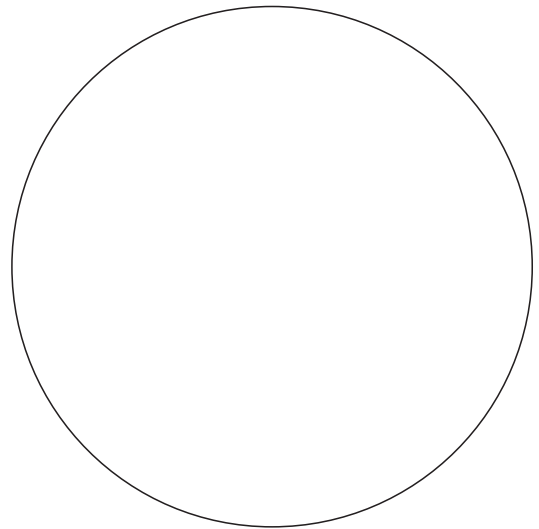
Oprørerne kæmpede for at få et universitet til Nordjylland, så man ikke skulle rejse til Aarhus eller København for at få en universitetsuddannelse.

- a På Aalborg Universitet arbejder man i grupper. Hvilke fordele og ulemper synes du, der er ved gruppearbejde?

Fordele:

Ulemper:

- b I en af monterne ligger der nogle badges. Tegn en badge for noget **du** tror på.

5 Besættelsen

Modstandsfolkene var vrede over, at tyskerne havde besat Danmark, og syntes ikke, at den danske regering skulle samarbejde med tyskerne.

- a I Danmark var der mange modstandsgrupper under besættelsen. Hvorfor er Churchill Klubben blevet en af de mest kendte?

Danmarks første organiserede modstandsbevægelse.
Deltagernes unge alder (den yngste var 14).

- b I USA blev der i 1943 lavet en tegneserie, som byggede på historien om Churchill Klubben, men ikke alt er tegnet korrekt. Find tegneserien på banneret i udstillingen og vær kritisk. Giv eksempler på noget som ikke passer med virkeligheden.

Drengene i tegneserien ser yngre ud end de var i virkeligheden.
Der er meget stejle skrænter.
Budolfi Kirke og Aalborg by ser helt anderledes ud.
Drengene sprænger en bro og sender en togvogn ned i en kløft.

- c Mange af de personer, som deltog i modstandskampen, var unge mænd. Hvor gammel blev Niels Erik Vangsted?

23 år.

6 Arbejderbyen

Der var meget store forskelle på rig og fattig. Arbejderne kæmpede for at få lov til at bestemme mere, og for højere løn og bedre vilkår.

- a Find denne fane. Forklar ordene og billederne på den.

Til venstre slår en mand korn med en le, og en kvinde samler kornet til neg. De er landarbejdere. Til højre er de begge henne og stemme. De har gjort deres pligt (deres arbejde), og nu kan de kræve deres ret (medbestemmelse).

Bemærk, at kvinder fik stemmeret så sent som i 1915. Kvinder er med på begge billeder - men lidt i baggrunden.

- b Find og læs historien om Niels Kjeldgaard i udstillingen. Han var med i drengestrejken. Hvad mente hans far om det?

Niels Kjeldgaards far kunne ikke lide det, og ønskede ikke at hans søn var med i forreste række. Men det skinner igennem (ved at faderen smilede), at han ikke vil forhindre sønnen i at være solidarisk med sine kammerater.

7 Grevens fejde

Grevens fejde var en borgerkrig i en tid, fordi der ingen konge var. Mange bønder og borgere holdt med Skipper Clement, der ville have den tidligere konge Christian d. 2. tilbage.

Deres modstandere var Hertug Christian, der i 1536 blev Kong Christian d. 3. Han fik hjælp af adelen og af en lejhær med professionelle soldater, anført af Grev Rantzau.

- a Skipper Clements bondehær var dårligt udrustet og ikke trænet i kamp. Alligevel vandt de over grev Rantzaus professionelle og velbevæbnede soldater i Slaget ved Svenstrup 16. oktober 1534. Hvorfor?

Adelshæren sidder fast i sumpen med deres heste og deres tunge våben og rustninger. Derfor kan fodfolket nedkæmpe dem en for en.

- b I Stormen på Aalborg 18. december 1534 var det grev Rantzaus hær, der sejrede.

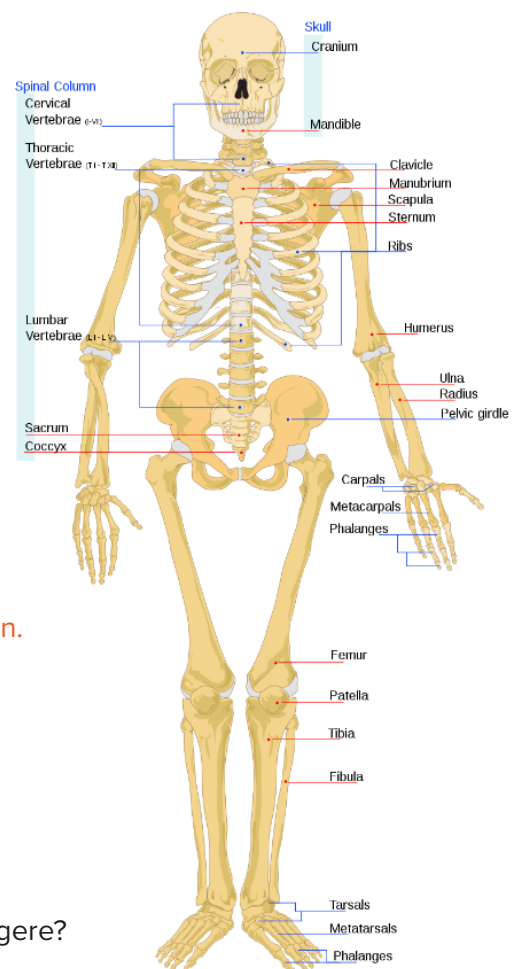
Hvor mange oprørere blev dræbt?

Man regner med omkring 900, men tallet er usikkert.

Hvor stor en andel var det af Aalborgs ca. 5000 indbyggere?

18%.

Find skelet nr. 11. Indtegn nogle af skaderne på tegningen af skelettet.

8 Slaget ved Skt. Jørgensbjerg 1441

Der havde været et bondeoprør, hvor bønderne havde plyndret og ødelagt nogle herregårde. Kong Christoffer overtalte nogle af bønderne til at holde med at slås og tage hjem. Så undgik de straf. Derefter han og hans hær angreb og overvandt de sidste oprørere i slaget ved Sankt Jørgensbjerg.

- a Se på sværdene i udstillingen. Er det enhåndssværd eller tohåndssværd? Tegn dit eget sværd og skriv en indskrift på det.

- b Hvilke forskelle var der på bøndernes og kongens våben?

Bønderne havde armbrøster, spyd og hjemmelavede våben. Bønderne forskansede sig i en vognborg.

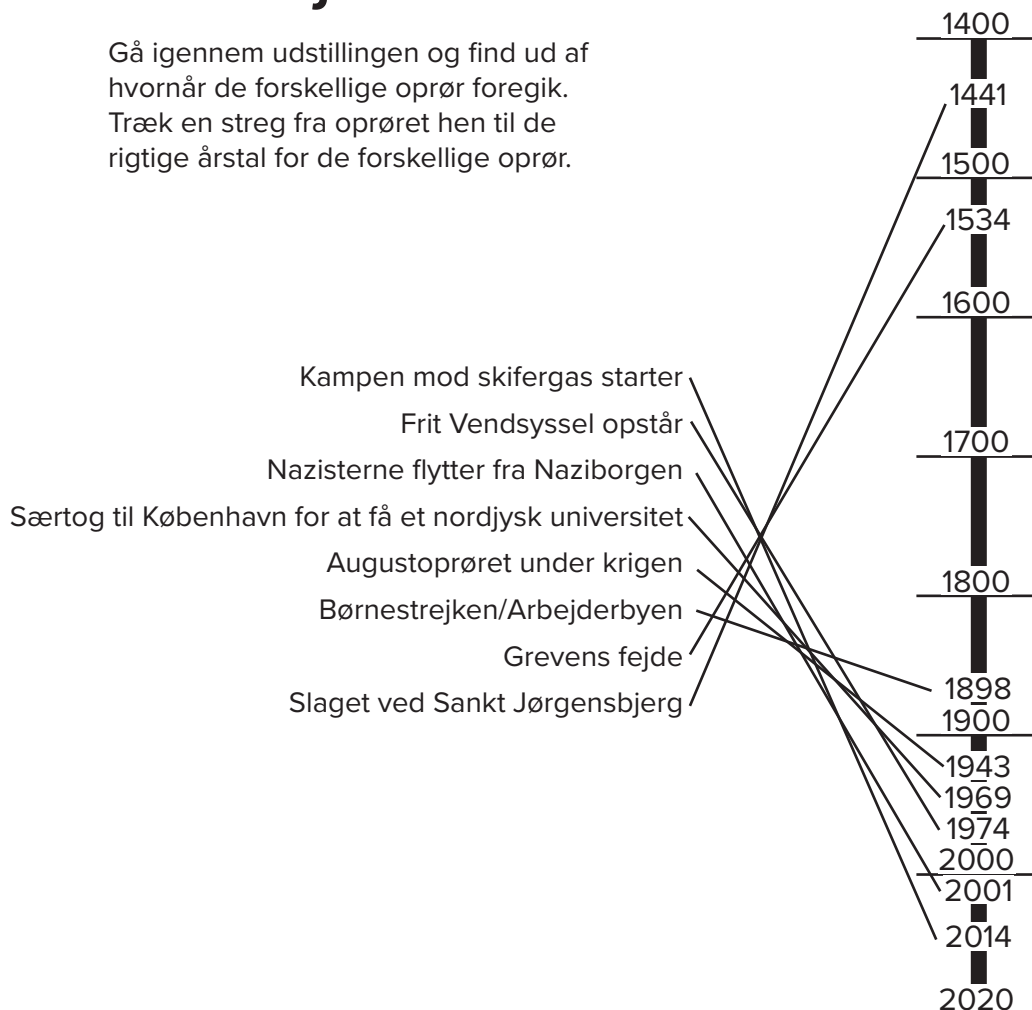
Kongens hær havde rustninger, gode våben og endda kanoner.

- c Hvorfor blev de overlevende bønder straffet så hårdt?

De overlevende bønder fik en hånd eller en fod hugget af, så de ikke igen kunne gøre oprør, og for at holde andre fra at gøre oprør.

9 Tidslinje

Gå igennem udstillingen og find ud af hvornår de forskellige oprør foregik. Træk en streg fra oprøret hen til de rigtige årstal for de forskellige oprør.

10 Oprørsgenstande

Genstande på et museum kan bringe os tæt på fortidens begivenheder. Tænk på at tingene engang har været brugt, og måske har været med i en blodig krig.

OPRØR I NORDJYLLAND 	Genstand fra oprøret Find en genstand fra hvert oprør, som du synes er flot, spændende eller fortæller en god historie. Tegn eller fotografer genstanden. Skriv, hvorfor du har valgt denne genstand.
Skifergas 	
SYNG MED Naziborgen MOD NAZISME HVER DAG KL.20 ORAN "NAZIBORGEN" 	
Frit Vendsyssel 	
Universitet 	
Modstandsbevægelsen 	
Arbejderbevægelsen 	
Grevens fejde